

Beskæftigelsesudvalget

**Beskæftigelses-
og ligestillingsministeren**

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

17. marts 2021

Orientering af BEU om videnskabelig artikel om sammenhæng mellem udsættelse for kvartsstøv og øget risiko for autoimmune gigtsygdomme i Danmark

Kære Beskæftigelsesudvalg

Til jeres orientering vedlægger jeg en artikel om sammenhæng mellem udsættelse for kvartsstøv og øget risiko for autoimmune gigtsygdomme.

Studiet udgår fra Arbejdsmedicinsk afdeling på Aarhus Universitets hospital.

Studiets resultater om sammenhængen mellem udsættelse for kvartsstøv og risiko for udvikling af gigtsygdomme bekræfter ifølge Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø tidligere danske og internationale forskningsresultater.

Resultaterne er baseret på et studie af alle arbejdstagere i perioden 1979-2015. Den enkeltes samlede udsættelse for kvartsholdigt støv er estimeret ud fra viden om gennemsnitsniveauer af kvartsstøv i forskellige jobtyper og altså ikke faktiske udsættelser. Denne viden er baseret på målinger fra Nordeuropa i årene 1980 til 2000. Alle tilfælde af gigtsygdomme blev identificeret i landspatientregisteret og sammenkædet med patienternes estimerede udsættelse for kvartsstøv i førnævnte periode.

Resultaterne viser:

- Sammenlignet med arbejdstagere, som ikke var udsat for kvartsstøv, havde mænd med størst estimerede udsættelse for kvartsstøv en 53 pct. øget risiko for at udvikle gigtsygdomme, herunder særligt leddegigt og systemisk sklerose.
- Langt færre kvindelige arbejdstagere end mænd var udsat for kvartsstøv. Deres samlede risiko steg med stigende estimeret udsættelse for kvartsstøv – dog i mindre omfang end hos de mandlige arbejdstagere.

I studiet bliver der observeret øget risiko for forekomst af flere af de undersøgte gigtsygdomme ved estimerede gennemsnitlige eksponeringsniveauer under den nuværende danske og europæiske grænseværdi på 100 µg/m³. I forhold til gigtsygdomme indikerer det, at den nuværende grænseværdi ikke giver tilstrækkelig beskyttelse af arbejdere, der kan blive udsat for kvartsstøv.

Arbejdstilsynet oplyser, at det også for dem er kendt viden, at kvartsstøv er sundhedsskadelig, herunder at det bl.a. er kræftfremkaldende. Arbejde, hvor der kan ske udsættelse for kvartsstøv, er derfor underlagt skrappe krav, herunder bl.a. at unødige udsættelse for kvartsstøv skal undgås. Grænseværdien står derfor ikke alene.

Studiet kan ifølge Arbejdstilsynet indikere, at der historisk ikke er truffet tilstrækkelige beskyttelsesforanstaltninger over for ansatte, som ellers reglerne foreskriver.

Resultaterne af dette studie vil indgå i det igangværende arbejde med dokumentationsgrundlag for helhedsbaserede grænseværdier for kvartsstøv, som NFA forventer at afslutte til foråret 2021. Dette vil udgøre grundlaget for Arbejdstilsynets kommende arbejde med fastsættelse af en evt. skærpet grænseværdi for kvartsstøv i samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Jeg ser frem til at følge arbejdet med dokumentationsgrundlag for en evt. skærpet grænseværdi, og jeg vil holde udvalget orienteret herom.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard